

[Chr. Christiansen.]

og ansete orkestre samt et betydningsfuldt musikindslag fra Danmarks radio. Vi kan absolut ikke undvære orkestermusikken i provinsen, hvis vi skal opnå en helhed i vort kulturelle arbejde på musikkens område. Den stærke udvikling, man har oplevet med film og radio og nu fjernsyn, har i højere grad ramt den levende musik i provinsen end i hovedstaden. Der var perioder i 20'erne og i 30'erne, hvor flere musikforeninger og orkestre stagnerede og nogle endda bukkede helt under. Alligevel viste der sig i de år, der fulgte efter krigen, en ny interesse for udbredelsen af den levende musik og endda, må man fremhæve, med en bredere tilslutning fra befolkningens side, end man egentlig tidligere havde kendt.

Radioen var måske i starten noget hævende for musikinteressen, men det viste sig alligevel senere, at radioens musikudsendelser vakte ny forståelse og kom til at betyde, at musiklivet i provinsen igen kunne blomstre frem. Den kulturelle fonds støtteforanstaltninger gennem en årrække skabte også nogen interesse for udbredelsen af den levende musik helt ud i de fjerneste egne af landet.

For øjeblikket kan der næppe være tvivl om, at musikinteressen er i vækst og udvikling. Tilslutningen til mange af koncerterne er usædvanlig stor, og det lover jo, når man ser på spørgsmålet som helhed, særdeles godt for fremtiden.

Det er ikke muligt at skabe betingelser for musikkens udbredelse uden offentlig støtte, hvad enten denne ydes kommunalt eller statsligt eller begge dele i forening. Der er også hidtil på en lang række områder opnået offentlig støtte, men der er alligevel ikke opnået et solidt grundlag for orkestrenes stabilisering og for den videreudbyggende udvikling.

Så vidt jeg kan se, arbejder vore orkestre uden for hovedstaden under så betydelige vanskeligheder, at det må foranledige en fast tilskudsordning fra statens side. Med de tre store landsdelsorkestre i Århus, Ålborg og Odense har vi en værdifuld grundstamme at bygge på. Århus Byorkester blev oprettet i 1935, Ålborg Byorkester i 1941 og Odense Byorkester i 1945. Til de 3 landsdelsorkestre, som jeg her har nævnt,

kommer en række orkestre, der er mindre, men meget betydningsfulde for de enkelte byer og deres omegn; jeg kan eksempelvis nævne Horsens, Randers, Esbjerg, Silkeborg og Vejle; måske er der endnu flere.

Jeg er enig med den højtærede undervisningsminister i, at provinsorkestrene ikke kan vente på resultatet af musikkommissionens endelige overvejelser, navnlig når vi ser på det foreliggende lovforslagsbestemmelser, som efter min mening ikke foregriber den kommende kommissionsløsning. Vi bør ikke udsætte os for den mulige fare, som en yderligere udsættelse kan betyde for vore provinsorkestre.

Lovforslagets bestemmelser vil ikke alene bringe provinsens musikliv ind i bedre og mere rationelle former, men det vil også betyde, at der kommer mere orden og mere ligelige forhold for hele det praktiske muskarbejde. Jeg kan derfor tilslutte mig bestemmelserne i §§ 1, 2 og 3, selv om jeg gerne ser enkeltheder nærmere drøftet i et udvalg. Også bestemmelserne i § 4, der angår de mindre orkestre, finder jeg betegner betydelige fremskridt, som kan give disse orkestre bedre arbejdsvilkår i den kommende tid. Mange mindre orkestre udfører et anerkendelsesværdigt arbejde og samler mange musikinteresserede omkring sig.

Statstilskuddet til driften af de 3 landsdelsorkestre skal efter forslaget bestemmes ydes med halvdelen af de samlede godkendte lønningsudgifter, når i øvrigt en række nærmere betingelser er opfyldt. Jeg tror, dette er en god form for støtte til orkestrene; gennem årene har det netop været lønningsudgifterne, der har været så meget besvær med; og det må erkendes, at der nu gælder meget ulige aflønninger for provinsens og hovedstadens musikere. Bestemmelserne i § 2 kan ændre dette forhold og give orkestrene sådanne arbejdsvilkår, at de kan fortsætte og udbygge det arbejde, som der er så megen respekt for — jeg tror, det netop var de ord, den højtærede undervisningsminister brugte i sin fremsættelsestale. For provinsorkestrene er det af stor værdi, at de kan fastholde de udøvende musikere og blive i stand til at give dem tålelige sociale og økonomiske arbejdsvilkår.

Der synes også at være en mulighed for,